Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 192.890 van 30 april 2009

A. 108.945/XIII-2354

In zake :

1. **COLDERS** Pierre,
2. **DEBECKER-VERBRUGGEN** Denise,
3. **DE LATTRE** Monique,
4. **DELLERE-DELVOYE** Louise,
5. **DE MAUBEUGE** Josiane,
6. **DE MAUBEUGE** Richard,
7. **de MOLINARI** André,
8. **DEVEDELEER** Guy,
9. **de naamloze vennootschap GEROFINANCE,**
10. **HINNEKENS-MUYLLE** Christiane,
11. **HOUTMEYERS** Alain,
12. **de naamloze vennootschap FEDERALE IMMOBILIËNVENNOOTSCHAP VAN HET BOUWBEDRIJF,**
13. **MINNEBIER** Liliane,
14. **PAUWELS** Jean-Louis,
15. **PLAS** Anna,
16. **PULINCKX** Raymond,
17. **STEVENS** Gisèle,
18. **TECHTCHEROFF** Daniel,
19. **VANDEBROUCQ** Oscar Emile,
20. **VANPAESSCHEN** Guillaume,
21. **VAN DE MERT** André,
22. **VANDERBRUGGEN** Jeanne,

die alle woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Martin DENYS, advocaat,
Jan Jacobsplein 5
1000 Brussel,

tegen:

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Monique KESTEMONT-SOUMERYN en
Mr. Jan BOUCKAERT, advocaten,
Loksumstraat 25
1000 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 13 augustus 2001 ingediende verzoekschrift, waarbij Pierre COLDERS, Denise DEBECKER-VERBRUGGEN, Monique DE LATTRE, Louise DELLERE-DELVOYE, Josiane DE MAUBEUGE, Richard DE MAUBEUGE, André de MOLINARI, Guy DEVEDELEER, de naamloze vennootschap GEROFINANCE, Christiane HINNEKENS-MUYLLE, Alain HOUTMEYERS, de naamloze vennootschap FEDERALE IMMOBILIËNVENNOOTSCHAP VAN HET BOUWBEDRIJF, Liliane MINNEBIER, Jean-Louis PAUWELS, Anna PLAS, Raymond PULINCKX, Gisèle STEVENS, Daniel TECHTCHEROFF, Oscar Emile VANDEBROUCQ, Guillaume VANPAESSCHEN, André VAN DE MERT en Jeanne VANDERBRUGGEN de nietigverklaring vorderen van het besluit van 3 mei 2001 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot goedkeuring van het gewestelijk bestemmingsplan (GBP), voor zover daarbij het Scheutbos, gelegen te Anderlecht en te Sint-Jans-Molenbeek, wordt bestemd tot een groengebied, een groengebied met in overdruk een gebied van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing (GCHEWS) en een groengebied met hoog-biologische waarde;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer BOSQUET, auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 12 van de algemene procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 6 september 2005, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 8 mei 2006, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 8 juni 2006;

Gehoord het verslag van mevrouw GUFFENS, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. J. de LANNOY, loco Mr. M. DENYS, advocaat, die voor de verzoekende partijen verschijnt, en van Mr. Fr. DE MUYNCK, LOCO Mr. M. KESTEMONT-SOUMERYN, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer BOSQUET, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig zijn voor het onderzoek van dit beroep:

1. De terreinen in kwestie zijn gelegen binnen de grenzen van het Scheutbos dat als landschap beschermd is bij een besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering d.d. 6 oktober 1997. Sommige van deze terreinen zijn gelegen op het grondgebied van de gemeente Anderlecht, terwijl de andere op het grondgebied van Sint-Jans-Molenbeek zijn gelegen.

2. Volgens het gewestplan van de Brusselse Agglomeratie, dat op 28 november 1979 is vastgesteld, krijgt het beschermde landschap van het Scheutbos als bestemming reservegebied. Bijzonder voorschrift 6.4.4., dat daarop betrekking heeft, luidt als volgt:

" Deze gebieden vormen grondreserves.
Zij worden in hun bestaande feitelijke toestand behouden zolang de noodzakelijkheid van hun bestemmingsverandering niet is aangetoond; de ordening ervan wordt vastgesteld bij een gemeentelijk plan van aanleg".

3. Volgens het gewestelijk ontwikkelingsplan (GewOP), dat op 3 maart 1995 is vastgesteld, ligt het Scheutbos in een grondreserveperimeter en in een perimeter van culturele, historische of esthetische waarde of voor stadsverfraaiing (PCHEWS). Bijzonder voorschrift 9 van het GewOP betreffende de grondreserveperimeters, luidt als volgt:

" Deze perimeters vormen grondreserves van gewestelijk belang.

Zij worden in hun bestaande feitelijke toestand behouden zolang de noodzakelijkheid van hun herbestemming niet werd aangetoond en niet werd vastgesteld door de Regering.

Bovendien kan de bestemming van de ruimten met hoge biologische waarde, gelegen binnen deze perimeters, enkel verwezenlijkt worden voor zover aangetoond werd dat het onmogelijk is elders terreinen te vinden voor de overwogen bestemmingen.

De ordening ervan wordt bij bijzonder bestemmingsplan vastgelegd volgens de bepalingen van de artikelen 60 tot 65 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw."

4. Bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering d.d. 6 oktober 1997 tot vastlegging van het ontwerp van gewestelijk ontwikkelingsplan tot wijziging van het gewestelijk ontwikkelingsplan, vastgelegd op 3 maart 1995, krijgt het Scheutbos de bestemming van perimeter voor groene ruimten volgens het GewOP en van gebied voor groene ruimte volgens het gewestplan en wordt het onderworpen aan voorschrift 4.3 van de geschreven stedenbouwkundige voorschriften. De aanhef van dat besluit bevat inzonderheid de volgende passage:

" Overwegende dat de terreinen van de 'Scheutbos' op het grondgebied van Sint-Jans-Molenbeek en Anderlecht een gebied vormen dat thans bestaat uit uitgestrekte weiden, braakgronden, akkers, en niet-bebouwde beboste stukken grond;

Overwegende dat de voornoemde terreinen van uitzonderlijke kwaliteit zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zowel op esthetisch en geschiedkundig vlak als op het vlak van fauna en flora;

Overwegende dat deze plaats, meer bepaald wat betreft de fauna en flora, een opmerkelijke verscheidenheid en rijkdom biedt;

Overwegende dat de bebouwing van deze terreinen de kwaliteiten van de Scheutbos teniet zouden doen;
Overwegende dat de geschreven voorschriften van het bestemmingsplan van het Gewestplan van de Brusselse agglomeratie, vastgelegd op 28 november 1979, de voornoemde terreinen bestemmen als reservegebied;

Overwegende dat de geschreven stedenbouwkundige voorschriften van de verordenende kaart van de bodembestemming van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan, vastgelegd op 3 maart 1995, deze terreinen bestemmen als gebieden voor grondreserve en als perimeter van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing;

Overwegende dat deze voorschriften het mogelijk maken dit gebied te bebouwen, op voorwaarde dat bijzondere eisen worden nageleefd, een bijzonder bestemmingsplan aangenomen en de noodzaak van een herbestemming aangetoond;

Overwegende dat het behoud van deze opmerkelijke kwaliteiten van de Scheutbos een wijziging van deze voorschriften veronderstellen;

Overwegende dat de volgens het gewestplan en het Gewestelijk Ontwikkelingsplan voorziene bestemmingen aangepast moeten worden naar gelang van de kenmerken van de Scheutbos;

Overwegende dat een bestemming in een perimeter voor groene ruimte, om zo de plaats van de Scheutbos te behoeden voor iedere bebouwing, zich opdringt omwille van de uitzonderlijke kwaliteit van de betrokken terreinen".

5. Diezelfde dag wordt het Scheutbos bij een besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering beschermd als landschap.

6. Op kaart nr. 4, met als opschrift "Het erfgoed en de stadsverfraaiing - Groene en blauwe netwerken", die een bijlage is bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 9 juli 1998 tot vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ontwikkelingsplan tot wijziging van de richtinggevende bepalingen van het gewestelijk ontwikkelingsplan dat op 3 maart 1995 werd vastgesteld, wordt het beschermd landschap van het Scheutbos aangegeven als bescherming van de groene stad van de tweede kroon, als pleisterplaats, als PCHEWS en als groene wandeling.

7. Op de kaart van de bodembestemming van het eerste ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan, vastgesteld op 16 juli 1998, krijgt het beschermd landschap van het Scheutbos als bestemming groengebied, afgezien van een klein gedeelte in het zuidoosten, dat als bestemming groengebied met hoogbiologische waarde krijgt. Daarenboven krijgt het beschermd landschap van het Scheutbos in overdruk de bestemming van gebied van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing.

Op de kaart van de bestaande feitelijke toestand wordt het beschermd landschap van het Scheutbos grotendeels aangegeven als bouwland, met uitzondering van het zuidoostelijk gedeelte, dat vermeld wordt als groene ruimte met een overheersende ecologische functie.

8. Tijdens het openbaar onderzoek over dit eerste ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan, hebben de meeste verzoekende partijen op 2 november 1998 via hun raadsman een bezwaarschrift ingediend.

9. Op de kaart van de bodembestemming van het tweede ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan, vastgesteld op 30 augustus 1999, krijgt het

beschermde landschap van het Scheutbos dezelfde bestemming als in het eerste ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan. Sommige percelen van het Scheutbos die niet als landschap beschermd zijn en die in het eerste ontwerp bestemd werden als groengebied, worden nu bestemd als woongebied.

10. Tijdens het openbaar onderzoek over dit tweede ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan, dienen de meeste verzoekende partijen bezwaarschriften in, waarin zij vragen om de ontworpen bestemming tot groengebied te wijzigen in woongebied.

11. Op 17 februari 2000 brengt de gemeenteraad van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek advies uit over het tweede ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan en stelt hij voor om de bezwaren te verwerpen waarin gevraagd wordt verscheidene percelen van het Scheutbos te bestemmen tot woongebied en de bezwaren in te willigen waarin wordt voorgesteld verscheidene percelen van het Scheutbos opnieuw tot groengebied te bestemmen.

12. Op 24 februari 2000, buiten de voorgeschreven termijn, brengt de gemeenteraad van Anderlecht een advies uit, dat geacht wordt gunstig te zijn met toepassing van artikel 28, achtste lid, van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw (OPS).

13. In haar advies van 28 april 2000 betreffende het ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan formuleert de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie het volgende voorstel over de percelen in kwestie en de ingediende bezwaarschriften:

" Anderlecht + Sint-Jans-Molenbeek - Site Van Het Scheutbos

Overwegende dat reclamanten vragen:

- de groene ruimte te herstellen zoals ze wordt beschreven in GBP 1 teneinde: de groene ruimte te behouden zoals ze er momenteel uitziet, alsook de hoedanigheid van de leefruimte van de wijk. De gemeente Sint-Jans-Molenbeek is voor het behoud van de totaliteit van de site als gebied met hoogbiologische waarde;

  (...)

- een gedeelte van het groengebied met hoogbiologische waarde (gelegen in het zuidelijk gedeelte van de site) te bestemmen als woongebied aangezien het gewestplan deze site beschermde als reservegebied (bouwrijp gebied). Die terreinen werden destijds verkaveld als bouwgrond en verkocht tegen de prijs voor bouwgrond. De gemeente Anderlecht had gevraagd het gebied te behouden als bouwgebied en de gemeente Sint-Jans-Molenbeek is gekant tegen een herbestemming als typisch woongebied.

De Commissie (...) erkent in het bijzonder het verzoek om de groene ruimte zoals beschreven in het GBP 1 te herstellen:

- het rietland, in het zuidoosten, moet worden opgenomen in een groengebied met hoogbiologische waarde, rekening houdende met de grenzen van GBP 1;

- het kleine uitgesloten gedeelte in het zuidwesten moet niet in het groengebied worden opgenomen.

De Commissie kan niet instemmen met het verzoek om het volledig gebied te bestemmen als een groengebied met hoogbiologische waarde aangezien het gaat om eenvoudige weilanden; ze verwerpt ook het verzoek om een gedeelte van datzelfde gebied te bestemmen als woongebied aangezien deze laattijdige reacties niets veranderen aan deze problematiek, die het voorwerp heeft gevormd van talrijke arbitrages" (bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 14 juni 2001, blz. 239).

14. Op de verordenende kaart van de bodembestemming van de bestreden handeling krijgt het beschermde landschap van het Scheutbos grotendeels als bestemming groengebied, terwijl het zuidoostelijk gedeelte als bestemming groengebied van hoogbiologische waarde krijgt. Daarenboven krijgt het in overdruk de bestemming van gebied van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing.

Op de kaart van de bestaande feitelijke toestand die bij de bestreden handeling gevoegd is, wordt het beschermd landschap van het Scheutbos grotendeels aangegeven als "bouwland". Een deel van het beschermd landschap, gelegen in het noordoosten, en een klein deel van hetzelfde landschap, gelegen in het zuidoosten, worden aangegeven als groene ruimte met een overheersende ecologische functie.

15. De aanhef van het bestreden besluit van 3 mei 2001 bevat de volgende motivering met betrekking tot het Scheutbos:

" Overwegende dat indieners van bezwaren verschillende bezwaarschriften hebben ingediend betreffende de site van Scheutbos te Anderlecht;

Dat zij vragen de groene ruimte over te nemen zoals die in het eerste ontwerpplan was bepaald, ten einde de groene ruimte te beschermen zoals die vandaag bestaat, alsmede de kwaliteit van de woongelegenheid in de wijk;

Dat de gemeente Anderlecht gevraagd heeft de site in bebouwbaar gebied te behouden;

Terwijl de gemeente Sint-Jans-Molenbeek gunstig staat tegenover het behoud van de totaliteit van de site als groengebied met hoogbiologische waarde en zij ongunstig staat tegenover een indeling als woongebied;

Dat de site van Scheutbos een beschermd landschap is dat haar een juridisch statuut geeft waardoor zij de hoogste bescherming geniet;

Dat het kleine deel gelegen ten zuidwesten van Scheutbos, ingedeeld bij een TW, reeds bebouwde percelen omvat, bestemd voor huisvesting en industrie en dat het niet in een groengebied moet opgenomen worden;

Terwijl de site van Scheutbos bestaat uit gewone weiden die niet de minimumwaarde vereisen om integraal te worden opgenomen in een groengebied met hoogbiologische waarde;

Dat de site van Scheutbos een bestemming als GG heeft overdrukt door een GCHEWS die haar een vorm van bescherming waarborgt in de zin dat alle handelingen en werken aan de speciale regelen van openbaarmaking moeten worden onderworpen en dat een TW op die site absoluut niet verenigbaar is met het landschappelijk karakter van de plaats, noch met haar juridisch statuut;

Dat het gewestelijk ontwikkelingsplan rond deze site een nieuwe perimeter van groene ruimte tekende met een PCHWS;

Dat voor de site van Scheutbos derhalve een indeling als GG dient te worden behouden;

(...)

Overwegende dat sommige indieners van bezwaren tegenstrijdige klachten ingediend hebben in verband met het gebied Scheutbos in Anderlecht;

Dat sommige indieners van bezwaren vragen om het groengebied met hoogbiologische waarde, gelegen in het zuidelijk deel van het gebied te wijzigen in typisch woongebied omdat het Gewestplan dit gebied als grondreservegebied (bebouwbaar gebied) beschermd heeft,

dat de indieners van bezwaren ondersteunen dat deze terreinen in tempore non suspecto verkaveld werden als bouwgrond en verkocht worden aan de prijs van bouwgrond,

dat andere indieners van bezwaren voorstellen om terug te keren naar de bestemming die voorzien was in het eerste ontwerpplan,

dat de gemeente van St.-Jans-Molenbeek gewonnen is voor het behoud van het hele gebied als GGHBW en zij niet gunstig staat tegenover de indeling als typisch woongebied;

dat het eerste ontwerpplan een GGHBW voorzag die zich uitbreidde naar het Zuidwesten van het gebied, bekend als het Rietland,

dat de biologische waarde die aan het Rietland toegekend werd, de kwalificatie als GGHBW verantwoordt,

dat de terreinen van het gebied die toebehoren aan de gemeente Anderlecht op de bestaande toestand ingeschreven zijn als onbebouwde begroende gronden en dezelfde eigenschappen vertonen voor het ecologisch systeem als de naastliggende percelen die als GGHBW ingeschreven werden,

dat het bijgevolg aangewezen is om in te gaan op de vraag van uitbreiding van het GGHBW in het Zuidwestelijk deel van het gebied hierbij de grenzen volgend van het eerste ontwerpplan" (Belgisch Staatsblad van 14 juni 2001, blz. 20108 en 20110).

16. Bij arrest nr. 117.339 van 20 maart 2003 heeft de Raad van State het beroep verworpen dat ingesteld was tegen het besluit van de Brusselse Hoofstedelijke Regering van 6 oktober 1997 waarbij het Scheutbos als landschap wordt beschermd;

Overwegende dat de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid van het beroep opwerpt; dat ze tegen de verzoekende partijen inbrengt dat ze "geen enkel bewijsstuk hebben overgelegd waaruit hun eigendomstitel blijkt"; dat ze betoogt dat als de verzoekende partijen "niet bewijzen eigenaar te zijn van percelen die in het Scheutbos zijn gelegen (...) het beroep tot nietigverklaring wat hen betreft niet-ontvankelijk zal moeten worden verklaard";

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun verzoekschrift hun belang om in rechte op te treden als volgt rechtvaardigen:

" De verzoekende partijen hebben kennelijk belang bij het vorderen van de nietigverklaring van het bestreden besluit, aangezien ze eigenaar zijn van de percelen met de nummers (...), waarvan sprake is in dat besluit en bij dat besluit aan hun eigendomsrecht beperkingen worden opgelegd";

dat ze elk van de percelen vermelden met de kadastrale aanduiding ervan; dat ze in hun memorie van wederantwoord voorts het volgende beweren:

" Het eigendomsrecht van elke verzoekende partij kan te allen tijde gecontroleerd worden in het hypotheekregister dat speciaal is ingesteld om dat recht te garanderen. De verwerende partij dient van dat register inzage te nemen";

Overwegende dat het aan de verzoekende partijen staat hun belang om in rechte op te treden aan te tonen en de daarmee verband houdende stukken te bezorgen;

Overwegende aldus dat de verzoekende partijen bij een aangetekende brief van 27 juni 2005 verzocht zijn om, op straffe van niet-ontvankelijkheid van het beroep, binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van de voornoemde brief de stukken over te leggen die hun belang om in rechte op te treden aantonen; dat André de MOLINARI, de zevende verzoeker, Guy DEVEDELEER, de achtste verzoeker, en Oscar Emile VANDEBROUCQ, de negentiende verzoeker, binnen de door de auditeur toegemeten termijn geen enkel stuk hebben overgelegd; dat de auditeur bijgevolg geconcludeerd heeft dat het beroep niet-ontvankelijk is wat hen betreft; dat de stukken die deze verzoekers hebben overgelegd na de neerlegging van het verslag door de auditeur, wegens te late indiening uit de debatten moeten worden geweerd; dat het beroep bijgevolg niet-ontvankelijk is wat hen betreft;

Overwegende, vervolgens, dat op basis van de bij het dossier gevoegde stukken, inzonderheid de lijst van eigenaars ingeschreven in de kadastrale legger van de gemeente Anderlecht en de gemeente Sint-Jans-Molenbeek per 1 januari 2002, opgemaakt door de Administratie van het Kadaster, Registratie en Domeinen, niet kan worden vastgesteld of Pierre COLDERS, de eerste verzoeker, eigenaar is van het perceel gelegen te Anderlecht en kadastraal bekend sectie A, nr. 3l3; dat Pierre COLDERS bijgevolg nog slechts belang heeft om in rechte op te treden als eigenaar van het perceel gelegen te Anderlecht en kadastraal bekend sectie A, nr. 3h3; dat voorts uit de lijst van eigenaars ingeschreven in de kadastrale legger van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek per 1 januari 2002 blijkt dat de nv FEDERALE IMMOBILIËNVENNOOTSCHAP VAN HET BOUWBEDRIJF, de twaalfde verzoekende partij, niet de eigenaar is van het perceel gelegen te Sint-Jans-Molenbeek en kadastraal bekend sectie C, nr. 62r4; dat de twaalfde verzoekende partij evenwel nog steeds belang heeft om in rechte op te treden voor de overige opgesomde percelen waarvoor haar hoedanigheid van eigenaar bewezen is; dat voor de overige verzoekende partijen hun hoedanigheid van eigenaar van de percelen in kwestie genoegzaam is bewezen door de stukken die aan het dossier zijn toegevoegd; dat alle verzoekende partijen samen, voor zover ze hebben bewezen eigenaar te zijn van de opgesomde percelen die in het beschermd landschap van het Scheutbos gelegen zijn, belang hebben om in rechte op te treden;

Overwegende, ten slotte, dat de beslissing om beroep in te stellen, wat de nv GEROFINANCE, de negende verzoekende partij, betreft, genomen is door de gedelegeerd bestuurder ervan, J. DE CLERCQ, wiens mandaatverlenging bekendgemaakt is in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 29 januari 1999; dat in artikel 16, tweede lid, van de statuten van die vennootschap, zoals ze bekendgemaakt zijn in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 12 april 1974, ook staat dat de raad van bestuur als enige bevoegd is om te besluiten tot het instellen van een rechtsvordering; dat de raad van bestuur er bij het vijfde lid van diezelfde bepaling toe gemachtigd wordt het dagelijks bestuur over te dragen aan een gedelegeerd bestuurder; dat de raad van bestuur van die mogelijkheid gebruik heeft gemaakt door een beslissing die bekendgemaakt is in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 12 april 1974 waarin wordt bepaald dat "de gedelegeerd bestuurder met zijn handtekening voor de vennootschap verbintenissen mag aangaan zonder beperking qua bedrag voor alle verrichtingen van dagelijks administratief bestuur en van beschikking, zoals deze bevoegdheden bepaald worden in de artikelen 16 en 17 van de statuten van de vennootschap"; dat de beslissing om bij de Raad van State tegen het GBP beroep in te stellen evenwel niet valt onder het wettelijk begrip dagelijks bestuur in de zin van artikel 525 van het Wetboek van Vennootschappen;

dat het beroep, voor zover het door deze verzoekende partij is ingesteld, bijgevolg niet-ontvankelijk is;

Overwegende dat de verzoekende partijen een eerste middel ontlenen aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, gewettigd vertrouwen, rechtszekerheid, consequentie van het bestuur, alsook aan machtsoverschrijding; dat ze in een eerste onderdeel beweren dat, doordat bij de bestreden handeling voor het volledige Scheutbos een bouwverbod wordt opgelegd, ze een onverantwoorde discriminatie doet ontstaan tussen de eigenaars van bouwgronden in het Scheutbos en de overige eigenaars van bouwgronden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; dat ze in een tweede onderdeel betogen dat de bestreden handeling "de vroegere stedenbouwkundige status van het Scheutbos, die verenigbaar was met de hoedanigheid van bouwgrond van de omstreden percelen, abrupt heeft gewijzigd"; dat het Scheutbos immers volgens hen sedert 1940 door de Staat en vervolgens door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is beschouwd als bouwgrond; dat ze er inzonderheid op wijzen dat in het gewestplan dat op 28 november 1979 is vastgesteld, het Scheutbos behouden is als reservegebied; dat ze eraan herinneren dat ze de omstreden percelen hebben aangekocht tegen de prijs voor bouwgrond waarbij ze er te goeder trouw van uit zijn gegaan dat op die percelen gebouwd mocht worden; dat ze daaruit afleiden dat het Brussels Hoofstedelijk Gewest het vertrouwen van de burgers beschaamd heeft en het beginsel van rechtszekerheid geschonden heeft doordat het "na gedurende jaren (voor die percelen) successierechten te hebben geheven volgens de waarde als bouwgrond", besluit om elke bebouwing in het Scheutbos te verbieden;

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord in verband met het eerste onderdeel veeleer antwoorden op de memorie van antwoord van de verwerende partij dan dat ze een uiteenzetting geven van de kritische opmerkingen die ze tot staving van hun beroep hebben gemaakt; dat ze zo opmerken dat "de verwerende partij niet aantoont welke wettige, algemene en objectieve redenen in casu de verschillende behandeling wettigen die ten deel valt aan de eigenaars van bouwgronden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest"; dat ze er voorts op wijzen dat ze hun terreinen als bouwgrond hebben aangekocht en dat de authentieke akten voor de kopers de verplichting inhielden om alle kosten betreffende de wegen te hunnen laste te nemen; dat ze daaruit bijgevolg afleiden dat die terreinen zonder reden als bestemming groengebied hebben gekregen en dat de omstandigheid dat die terreinen in het gewestplan als bestemming reservegebied hadden niet tot gevolg heeft gehad dat hun plannen verhinderd werden, aangezien "de plannen betreffende het wegennet duidelijk waren en alleen de onduidelijkheid

omtrent de financiering er de oorzaak van is dat ze tot nog toe niet zijn uitgevoerd"; dat volgens hen het motief ontleend aan de goede plaatselijke ordening, zoals door de verwerende partij aangevoerd in haar memorie van antwoord, te vaag is en niet gestaafd wordt door wetenschappelijke stukken; dat ze in verband met het tweede onderdeel in hun memorie van wederantwoord stellen dat "uit het feitenrelaas blijkt dat sinds 1947, toen het eerste bijzonder plan van aanleg voor het Scheutbos is goedgekeurd, de onderscheiden besturen voor Stedenbouw, zowel op nationaal als op gewestelijk vlak, overleg hebben gepleegd om een samenhangend beleid vast te stellen en uit te voeren waarbij het Scheutbos als bestemming woon- en huisvestingsgebied kreeg"; dat ze voorts beweren dat ze hun percelen als bouwgrond hebben aangekocht en dat het tracé en de naam van de straten al heel lang vermeld worden, zowel in de stedenbouwkundige voorschriften als in de authentieke akten en de plannen van Brussel; dat ze vervolgens benadrukken dat "de verschillende gemeentebesturen zich er herhaaldelijk toe verbonden hebben infrastructuurwerken uit te voeren die nodig zijn voor het ten nutte maken van het Scheutbos" en dat "de Administratie van het Kadaster en de ontvanger van de registratierechten de percelen als bouwgrond behandelen"; dat ze herhalen dat de beginselen van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen geschonden zijn; dat ze in dit verband betogen dat het eerste van die beginselen vereist dat de regels of richtlijnen waaraan de burgers zich dienen te houden toegankelijk, begrijpelijk en stabiel zijn zodat zij in staat zijn te voorzien en met zekerheid vast te stellen welke rechten en plichten ze tegenover het bestuur hebben en dienovereenkomstig te handelen, en dat het tweede van die beginselen, zijnerzijds, vereist dat de bestuurde kan rekenen op een duidelijke en welomschreven gedragslijn van de overheid of op beloften die hem in een concreet geval zijn gedaan; dat volgens hen in casu het beginsel van gewettigd vertrouwen geschonden is, aangezien het bestuur ten eerste een vergissing heeft begaan door in de vele plannen die op die terreinen betrekking hebben (plannen van de stad en gemeentelijke plannen) en door de "stappen van het bestuur met het oog op de aanleg van wegen langs die percelen" de schijn te wekken dat daarop mocht worden gebouwd en aangezien die vergissing ten tweede bij hen een gewettigd vertrouwen heeft gewekt; dat ze voorts stellen dat de vage zorg voor een goede plaatselijke ordening geen ernstig motief is op grond waarvan hen het voordeel kan worden ontnomen dat ze gedurende zo vele jaren hebben genoten en dat de passiviteit van het bestuur tot op vandaag een schijn heeft gewekt waarop ze terecht mochten vertrouwen; dat ze daarop laten volgen dat, zelfs als ingestemd zou moeten worden met de bewering van de verwerende partij dat "de beginselen van gewettigd vertrouwen en rechtszekerheid er geenszins aan in de weg staan dat de steller van het nieuwe GBP afwijkt van de voorschriften van de vorige plannen, op voorwaarde dat dit nieuwe plan een bestaande feitelijke en juridische toestand weerspiegelt", de bestaande feitelijke en juridische toestand in casu die is van een gebied dat al decennia lang als bestemming

heeft gebied waar gebouwd mag worden; dat ze eveneens aanvoeren dat de nieuwe bestemming die aan hun terreinen is gegeven een schending meebrengt van de rechten die ze hebben verkregen om op de percelen in kwestie te mogen bouwen; dat ze daarenboven betogen dat "de even abrupte als willekeurige wijziging die de bestreden handeling teweegbrengt in het langetermijnbeleid dat de opeenvolgende besturen hebben gevoerd, indruist tegen het beginsel van goede plaatselijke ordening zoals dat omschreven en toegepast wordt (...)"; dat ze ten slotte beweren dat de steller van het GBP "de gewone en bestaande toestand van het gebied in kwestie heeft omzeild" en er niet toe komt "wetenschappelijke stukken" over te leggen die voldoende grond opleveren om het Scheutbos te bestemmen tot een groengebied, een gebied van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing en een groengebied van hoogbiologische waarde;

Overwegende, wat het eerste onderdeel van dit middel betreft, dat de verzoekende partijen die een schending van het gelijkheidsbeginsel aanvoeren, moeten aantonen dat ze op willekeurige wijze zijn onderworpen aan een andere behandeling dan andere bestuurden die zich in een situatie bevinden die identiek is aan de hunne; dat de verzoekende partijen in casu niet precies aangeven welke andere bestuurden die eigenaar zijn van percelen bouwgrond die dezelfde kenmerken vertonen, een andere behandeling zouden hebben genoten; dat ze er bijgevolg niet toe komen voldoende gegevens aan te voeren om het bezwaar van discriminatie te onderbouwen; dat het eerste onderdeel van het middel niet-ontvankelijk is;

Overwegende, wat het tweede onderdeel betreft, dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord voor het eerst schending van het beginsel van de verkregen rechten lijken aan te voeren alsook schending van het beginsel van de goede plaatselijke ordening en ontoereikendheid van de motivering; dat dit middelen zijn waarin niet de schending van bepalingen van openbare orde wordt aangevoerd; dat ze in het verzoekschrift aangevoerd hadden kunnen worden en dan ook daarin hadden moeten worden aangevoerd; dat ze dus te laat komen en bijgevolg niet-ontvankelijk zijn;

Overwegende, voorts, dat de verzoekende partijen niet in concreto aantonen dat hun gewettigd vertrouwen door de bevoegde gewestoverheden beschaamd zou zijn, noch zelfs dat het beginsel van de rechtszekerheid geschonden zou zijn; dat ze immers niet bewijzen dat de verwerende partij of de Belgische Staat, in wiens bevoegdheden de verwerende partij is getreden, hun gewaarborgd zou hebben dat op hun terreinen gebouwd zou mogen worden; dat de eventuele verbintenissen van de opeenvolgende gemeenteoverheden betreffende de plannen voor de aanleg van het wegennet net zo min als het tracé van de straten die op de

plannen van het Brussels Gewest voorkomen, voor de verwerende partij een verbintenis hebben kunnen opleveren; dat de verzoekende partijen er des te minder van uit konden gaan dat ze beschaamd waren in hun gewettigd vertrouwen daar ze goed op de hoogte waren van de bijzondere kenmerken van de percelen in kwestie - ongeacht of het gaat om de omstandigheid dat nog geen wegen waren aangelegd dan wel om de moeilijkheid om de uitrustingwerkzaamheden te financieren of nog om de planologische situatie van de percelen in kwestie sinds ze bij het gewestplan in 1979 de bestemming grondreserve kregen - zodat ze niet redelijkerwijze konden klagen over een plotselinge en onvoorziene wijziging in de houding van de verwerende partij; dat het tweede onderdeel van het middel bijgevolg ongegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partijen een tweede middel ontlenen aan schending van de artikelen 3, 9, 28 en 29 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw (OPS), schending van het algemeen beginsel van de motivering van de bestuurshandelingen, alsook aan machtsoverschrijding; dat ze in een eerste onderdeel aanvoeren dat de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie geen rekening zou hebben gehouden met en zelfs geen kennis zou hebben genomen van het bezwaarschrift dat de verzoekende partijen op 20 december 1999 naar behoren hebben ingediend en waarin gevraagd werd "het volledige Scheutbos op te nemen als woongebied"; dat ze in een tweede onderdeel betogen dat de regering alleen kennis zou hebben genomen van de bezwaarschriften betreffende het gedeelte van het Scheutbos dat op het grondgebied van de gemeente Anderlecht gelegen is terwijl "het Scheutbos voor 9/10e van zijn oppervlakte op het grondgebied van de gemeente Molenbeek gelegen is"; dat ze in dit verband verwijzen naar de volgende overweging in de aanhef van de bestreden handeling en betreffende het Scheutbos:

" Overwegende dat indieners van bezwaren verschillende bezwaarschriften hebben ingediend betreffende de site van Scheutbos te Anderlecht" (Belgisch Staatsblad van 14 juni 2001, blz. 20108);

dat ze in een derde onderdeel ten eerste beweren dat de beslissing om het volledige Scheutbos als bestemming groengebied te geven niet gemotiveerd zou zijn, terwijl door de openbare overheden sedert verscheidene decennia erkend was dat in het Scheutbos mocht worden gebouwd; dat ze er ten tweede op wijzen dat zowel de gewestelijke ontwikkelingscommissie als de regering kennis diende te nemen van het bezwaarschrift van de verzoekende partijen en op pertinente wijze op hun opmerkingen diende te antwoorden;

Overwegende dat de verzoekers in hun memorie van wederantwoord in verband met het eerste onderdeel betogen dat voor

bestuurshandelingen als uitdrukkelijke verplichting geldt dat ze moeten steunen op feitelijk juiste, nauwkeurige, relevante en aanvaardbare motieven die bovendien moeten blijken uit het administratief dossier dat aangelegd is gedurende de totstandkoming van de handeling; dat volgens hen de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen vereist dat in het advies van de gewestelijke ontwikkelingscommissie of in de aanhef van het bestreden besluit een gemotiveerd en verstaanbaar antwoord wordt gegeven op de bezwaren die in het kader van de totstandkoming van het GBP zijn gemaakt; dat ze erop wijzen dat in het bezwaarschrift van 20 december 1999 gevraagd wordt dat het groengebied, het groengebied van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing en het groengebied van hoogbiologische waarde woongebied zouden worden; dat ze de stelling van de verwerende partij dat dit bezwaar bekend was en dat daarmee rekening is gehouden, betwisten; dat ze er immers op wijzen dat in het advies van de gewestelijke ontwikkelingscommissie en in de bestreden handeling alleen melding wordt gemaakt van de weigering om een deel van het groengebied van hoogbiologische waarde als bestemming woongebied te geven; dat zo een weigering volgens hen niet volstaat om te begrijpen waarom geweigerd wordt om de overige percelen van het Scheutbos als bestemming woongebied te geven; dat ze vervolgens het motief betwisten dat de gewestelijke ontwikkelingscommissie heeft overgenomen en waarin wordt gesteld dat ervoor gekozen is de groene ruimte veilig te stellen, omdat het volgens hen voor de percelen in kwestie niet ging om een keuze maar om een noodzaak; dat ze er immers op wijzen dat "toen het Scheutbos als bestemming grondreservegebied heeft gekregen, in de definitie gepreciseerd is dat 'de grondreservegebieden ... in hun bestaande feitelijke toestand (worden) behouden zolang de noodzakelijkheid van hun bestemmingsverandering niet is aangetoond' (...)" en dat "het Brussels Hoofstedelijk Gewest nooit de redenen van de bestemmingswijziging heeft opgegeven en a fortiori de noodzaak ervan nooit heeft aangetoond"; dat ze in verband met het tweede onderdeel in hun memorie van wederantwoord stellen dat het bestreden besluit alleen een onnauwkeurige verwijzing naar het advies van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek bevat en overigens niet volstaat als verantwoording van de keuze voor de bestemming van het Scheutbos; dat ze in verband met het derde onderdeel ten slotte beweren dat de Regering "er niet toe komt een nauwkeurige, met wetenschappelijke stukken gestaafde motivering te geven voor haar beslissing om (...) aan deze percelen de bestemming te geven van groengebied met, voor een groot gedeelte, in overdruk een gebied van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing (GCHEWS) en, voor een klein gedeelte een groengebied van hoogbiologische waarde";

Overwegende, wat het eerste onderdeel van dit middel betreft, dat de schending van de voormelde wet van 29 juli 1991 voor het eerst in de memorie van wederantwoord wordt aangevoerd; dat dit middel niet alleen te laat komt maar ook in rechte faalt, aangezien verordenende handelingen niet binnen de werkingssfeer van die wet vallen;

Overwegende, over de eerste twee onderdelen samen, dat ten eerste uit de lijst van de reclamanten die bij de bestreden handeling is gevoegd (bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 14 juni 2001, blz. 573) blijkt dat de regering op de hoogte was van het gemeenschappelijke bezwaarschrift dat de meeste verzoekende partijen op 20 december 1999 hadden ingediend, zoals daarnaar door hen verwezen wordt tot staving van hun middel; dat het ten tweede onmogelijk is om, zoals de verzoekende partijen doen, uit de motivering van de bestreden handeling, waarin de volgende passage voorkomt: "Overwegende dat indieners van bezwaren verschillende bezwaarschriften hebben ingediend betreffende de site van Scheutbos te Anderlecht", af te leiden dat de regering geen kennis zou hebben genomen van de bezwaarschriften betreffende het gedeelte van het Scheutbos dat op het grondgebied van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek ligt; dat de overheid er immers toe gehouden is de relevantie na te gaan van de bezwaren die gemaakt zijn in de loop van het openbaar onderzoek betreffende het project dat tot de bestreden handeling heeft geleid en voor zover die bezwaren of opmerkingen gemaakt zijn in verband met het nastreven van doelen die steunen op de ruimtelijke ordening, dat wil zeggen dat het moet gaan om planologische overwegingen, met uitsluiting van de overwegingen van privé- of speculatief belang; dat een reclamant in het advies van de gewestelijke ontwikkelingscommissie of in de motivering van het bestreden besluit een pertinent antwoord moet kunnen vinden op zijn bezwaren of opmerkingen, dat wil zeggen een in technisch opzicht gestaafd antwoord als de bezwaren of opmerkingen zelf in technisch opzicht gestaafd waren; dat dit antwoord niet noodzakelijk individueel behoeft te zijn maar bijvoorbeeld mag voortvloeien uit een algemene richtlijn waarvan kan worden aangenomen dat ze geldt voor de individuele bezwaren en opmerkingen, of uit een antwoord dat gegeven is op een ander bezwaar of een opmerking van een andere particulier; dat de overheid bijgevolg bezwaren die van dezelfde aard zijn of die analoge problemen doen rijzen tegelijk mag onderzoeken en beoordelen op voorwaarde dat ze in haar advies aangeeft welke algemene richtlijnen ze daartoe heeft nageleefd of dat ze de resultaten van dat onderzoek en die beoordeling verwoordt in de vorm van een algemene richtlijn; dat een bezwaar gemaakt tijdens het openbaar onderzoek over het ontwerp van GBP waarin voor een terrein een andere bestemming wordt gevraagd dan de geplande dus niet impliceert dat de gewestelijke ontwikkelingscommissie in haar advies of, anders, de regering in de aanhef van haar besluit op dat bezwaar moet ingaan en in voorkomend geval

de motieven van de verwerping ervan moeten aangeven en dus ook de motieven van de bestemming waarvoor men beducht is; dat de regering er alleen toe gehouden is te antwoorden op precieze argumenten, hetzij argumenten in verband met de wettigheid, hetzij argumenten van planologische of stedenbouwkundige aard; dat de verzoekende partijen in casu in hun verzoekschrift de inhoud van hun bezwaarschrift geenszins preciseren; dat dit bezwaarschrift weliswaar bij het verzoekschrift is gevoegd, maar de verzoekende partijen niet aantonen in welk opzicht hun bezwaarschrift uit technisch oogpunt gestaafde argumenten bevatte waarop de gewestelijke ontwikkelingscommissie of de regering met een preciezere motivering hadden moeten antwoorden;

Overwegende, overigens, meer bepaald met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel, dat uit de aanhef van de bestreden handeling blijkt dat de regering geoordeeld heeft dat de verzoeken om het Scheutbos als bestemming woongebied te geven niet konden worden ingewilligd doordat die bestemming "absoluut niet verenigbaar is met het landschappelijk karakter van de plaats, noch met haar juridisch statuut" (Belgisch Staatsblad van 14 juni 2001, blz. 20108); dat dit motief niet bekritiseerd wordt in het verzoekschrift waarmee het beroep is ingesteld; dat gememoreerd zij dat uit de kaart van de juridische toestand die bij het GBP gevoegd is, blijkt dat het Scheutbos, zowel wat betreft het gedeelte dat op het grondgebied van de gemeente Anderlecht is gelegen als wat betreft dat wat op het grondgebied van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek is gelegen, een beschermd landschap is; dat het dan ook evident is dat de regering niet alleen gelet heeft op de beslissing om het als landschap te beschermen maar eveneens op de ecologische rol die het speelt in het groene netwerk en die de regering daaraan in haar voormeld besluit van 9 juli 1998 heeft toegekend; dat de eerste twee onderdelen van het middel bijgevolg ongegrond zijn;

Overwegende dat in het derde onderdeel van het middel tegen de regering wordt ingebracht dat ze niet aangeeft waarom "besloten is om het volledige Scheutbos de bestemming groengebied te geven terwijl door de openbare overheden sedert verscheidene decennia erkend was dat in het Scheutbos mocht worden gebouwd"; dat dit onderdeel op een onjuiste bewering steunt, aangezien, gesteld dat het Scheutbos in het verleden dat kenmerk bezeten heeft, het dat kenmerk verloren zou hebben op zijn minst sedert het gewestplan van 1979 waarbij het Scheutbos de bestemming grondreservegebied heeft gekregen; dat het Scheutbos bovendien de bestemming groengebied heeft gekregen en sedert 1997 als landschap beschermd is, inzonderheid op basis van de bijzondere "esthetische kenmerken ervan" en doordat het "absoluut uniek (is) in het Brussels Gewest"; dat bovendien elk ontwerp van GBP, waarover een openbaar onderzoek wordt gehouden, juist deel uitmaakt van een

procedure die erop gericht is rekening te houden met de nieuwe eisen van een goede ruimtelijke ordening met naleving van de georganiseerde raadplegingsprocedure, zodat de regering niet gebonden is aan de oudere plannen van aanleg en ze er niet toe kan worden verplicht de redenen op te geven van haar loutere bedoeling om wijzigingen aan te brengen; dat de verzoekende partijen overigens voor het eerst in hun memorie van wederantwoord betogen dat de regering geen met wetenschappelijke stukken gestaafde motivering zou geven voor haar beslissing om aan deze percelen de bestemming te geven van groengebied met in overdruk een gebied van culturele, historische en esthetische waarde of voor stadsverfraaiing en een groengebied van hoogbiologische waarde; dat die nadere uitwerking van het middel niet-ontvankelijk is doordat ze te laat komt; dat het middel, zoals het gesteld was in de akte waarmee het beroep is ingesteld, immers geen specifieke kritiek bevatte op die bestemmingen; dat het derde onderdeel van het middel ongegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep tot nietigverklaring wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 3817,66 euro, komen ten laste van de verzoekende partijen ten belope van elk 173,53 euro.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op dertig april tweeduizend negen door:

de Hr.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
Mevr.	GUFFENS,	staatsraad,
de Hr.	DAOUT,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier **De Voorzitter**

M-Chr. MALCORPS **M. HANOTIAU**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**